

Arbejdsgruppen foreslår reglerne i den gældende ægteskabslovs § 35, § 38, § 40 og § 41 ophævet.

Fremgangsmåden i skilsmissegager efter separation

Efter gældende ret er bestemmelserne om fremgangsmåden ved separation og skilsmisse ens. Der skal således følges den samme procedure også ved skilsmisse på grundlag af separation, jf. ægteskabslovens § 32, selv om ægtefællerne har været gennem en separationssag efter tilsvarende regler tidligere, normalt godt et år tidligere.

Forud for alle skilsmisser på grundlag af separation skal der ifølge ægteskabslovens § 43 forsøges mægling mellem ægtefællerne om fortsættelse af ægteskabet, selv om mægling før separationen viste sig forgæves.

Søger ægtefællerne skilsmissen ved bevilling, skal de begge møde personligt i statsamtet til fornyet vilkårsforhandling, jf. ægteskabslovens § 44. Dette gælder også, når ægtefællerne på forhånd begge har erklæret at ville skilles og er enige om vilkårene, og uanset om vilkårene for separationen også gælder for tiden efter en eventuel senere skilsmisse. Undlader en af ægtefællerne at møde op trods to tilsigelser, kan der ikke meddeles bevilling. Den ægtefælle, der har taget initiativ til skilsmissen, er herefter henvist til at anlægge retssag og få skilsmisshedom, også selv om det viser sig ved drøftelserne med advokaterne eller under domsforhandlingen, at der ikke har været nogen reel uenighed mellem parterne.

Efter den gældende ægteskabslovs § 45 gælder de vilkår, der er fastsat ved en dom til separation, også for tiden efter en skilsmisse opnået på grundlag af separationen – såkaldt gennemgående vilkår. Kun med hensyn til bidragspligt over for den anden ægtefælle kan der ved dommen træffes anden bestemmelse, jf. § 45, 2. pkt. Det er sædvanligt, at aftalte separationsvilkår indeholder en klausul om, at vilkårene også skal gælde for tiden efter en eventuel skilsmisse på grundlag af separationen.

For så vidt angår forældremyndighedsspørgsmålet følger det af myndighedslovens § 11, stk. 1, således som reglen blev formuleret ved lovændringen i 1985, at der ved separation eller skilsmisse skal tages stilling til, hvem forældremyndigheden skal tilkomme, medmindre der tidligere er truffet aftale eller afgørelse herom.

Arbejdsgruppen finder ikke, at der er betænkeligheder ved at undlade mægling ved skilsmisse med henblik på ægteskabets fortsættelse i tilfælde, hvor der forgæves er forsøgt mægling forud for separationen,

og hvor ægtefællerne har haft en separationsperiode på mindst et halvt år til at afklare deres forhold.

Arbejdsgruppen foreslår, at der ikke skal gennemføres vilkårsforhandling, hvis der søges skilsmissebevilling på grundlag af separation og alle separationsvilkårene gælder også for tiden efter en eventuel senere skilsmisse. Er det i en aftale eller en separationsdom bestemt, at spørgsmålet om bidrag til den anden ægtefælle skal tages op på ny ved en eventuel senere skilsmisse, må der indkaldes til sædvanlig vilkårsforhandling med henblik på drøftelse af bidragsspørgsmålet.

Forslagene indebærer, at i de tilfælde, hvor vilkårsforhandling ikke skal foretages, vil skilsmissebevilling kunne udstedes på skriftligt grundlag.

Der henvises i øvrigt til betænkningens kapitel 5.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1, nr. 1 (§§ 29–35)

Til § 29

Bestemmelsen i § 29 indeholder reglen om adgang til separation.

Efter lovforslaget indføres der adgang for en ægtefælle, som ikke mener at kunne fortsætte samlivet, til at kræve separation.

Som anført i de almindelige bemærkninger er der i alt væsentligt alene tale om en kodifikation af allerede eksisterende praksis.

Forslaget indebærer en ensidigt ret til separation, uanset hvordan den anden ægtefælle stiller sig dertil. Det er ikke nødvendigt at angive eller godtgøre nogen grund til ønsket om separation, og myndighederne skal ikke foretage en undersøgelse heraf. Det er en selvfølge, at en ægtefælle, der efter lovforslagets §§ 31–35 har krav på skilsmisse, f.eks. på grund af den andens utroskab, i stedet kan anmode om separation. Det er herefter overflødigt at gentage bestemmelsen i den gældende ægteskabslovs § 30, stk. 2. Det er en selvfølge, at en ægtefælle, der efter lovforslagets §§ 32–35 har krav på skilsmisse, f.eks. på grund af den andens utroskab, i stedet kan anmode om separation.

Det kræves som hidtil, at det er ægtefællens hensigt at følge separationen op med en faktisk samlivsophævelse. Får myndighederne under sagens behandling indtryk af, at ægtefællerne agter at blive boende sammen i den fælles bolig ud over en rimelig overgangsperiode, skal separationen nægtes. Det gælder, selv om det er parternes mening at indrette sig således, at hver skal have sine egne værelser.

Separationen kan som hidtil meddeles både ved dom og ved bevilling. Uanset at en ægtefælle efter